

ОМБУДСМАН
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

„Това, което обещаваме е и през тази година да отдадем цялата си енергия, ентузиазъм и воля, за да свършим още повече работа и да помогнем на още повече хора!“

Мая Манолова, омбудсман на Република България

Представяне на Годишния доклад за дейността на омбудсмана на Република България през 2018 г.

Парламентарна комисия по труда, социалната и
демографската политика – 10 април 2019 г., 14.30 ч.

Институцията Омбудсман

- Създадена 2005 г., след приемане на Закона за омбудсмана от НС
 - Независим конституционен орган с мандат 5 години
- Омбудсмани на Република България
 - Г-н Гиньо Ганев, 2005-2010 г.
 - Г-н Константин Пенчев, 2010-2015 г.
 - Г-жа Мая Манолова, 20.10.2015 г.

Мисия, визия, стратегически цели, принципи

Приоритети за 2018 г.

1. Защита на правата на хората увреждания
2. Защита на трудовите права на работни и служители
3. Защита правата на гражданите злоупотребите на монополите
4. Защита правата на децата

Години на постижения

2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.	
16 214	27 037	34 908	36 892	Граждани и представители на организации, получили съдействие от омбудсмана
3 925	17 362	22 369	24 634	Граждани и представители на организации, приети и консултирани в приемната на омбудсмана
6 202	10 640	12 635	12 890	Жалби и сигнали, подадени до омбудсмана
1 645	3 138	3 060	3 009	Жалби и сигнали от потребители на обществени услуги
761	1 429	1 790	1 989	Жалби и сигнали, свързани с нарушаване на социалните права
889	1 169	1 228	1 296	Жалби и сигнали, свързани с проблеми на собствеността
15	77	97	139	Населени места в страната, в които омбудсманът се е срещнал с гражданите, в т.ч. изнесени приемни; мобилни приемни
4	18	20	30	Кръгли маси и обществени дискусии
2	11	10	11	Законодателни инициативи
7	6	4	2	Сезирания на Конституционния съд/ Искания за тълкувателни решения
1	4	11	13	Национални кампании и инициативи/ Европейска кампания

Няма „Не може“ ...

Кампании и инициативи (1)

Законодателство за хората с увреждания

Двоен стандарт при храните

Заседание на XX сесия на Комитета на ООН за правата на хората с увреждания в Женева

Кампания за подкрепа на деца, останали без един или двама родители

Пенсионни права на миньорите

Кампания „Без такса в детските градини“

Кампании и инициативи (2)

Мрежа на балканските омбудсмани

Социална кухня

Национална кампания „Великден за всеки 2018 г.“

Случаят „Хитрино“

Получаване на статут в съответствие с принципи за статута на националните институции (Парижки принципи)

Награда „Златна ябълка“

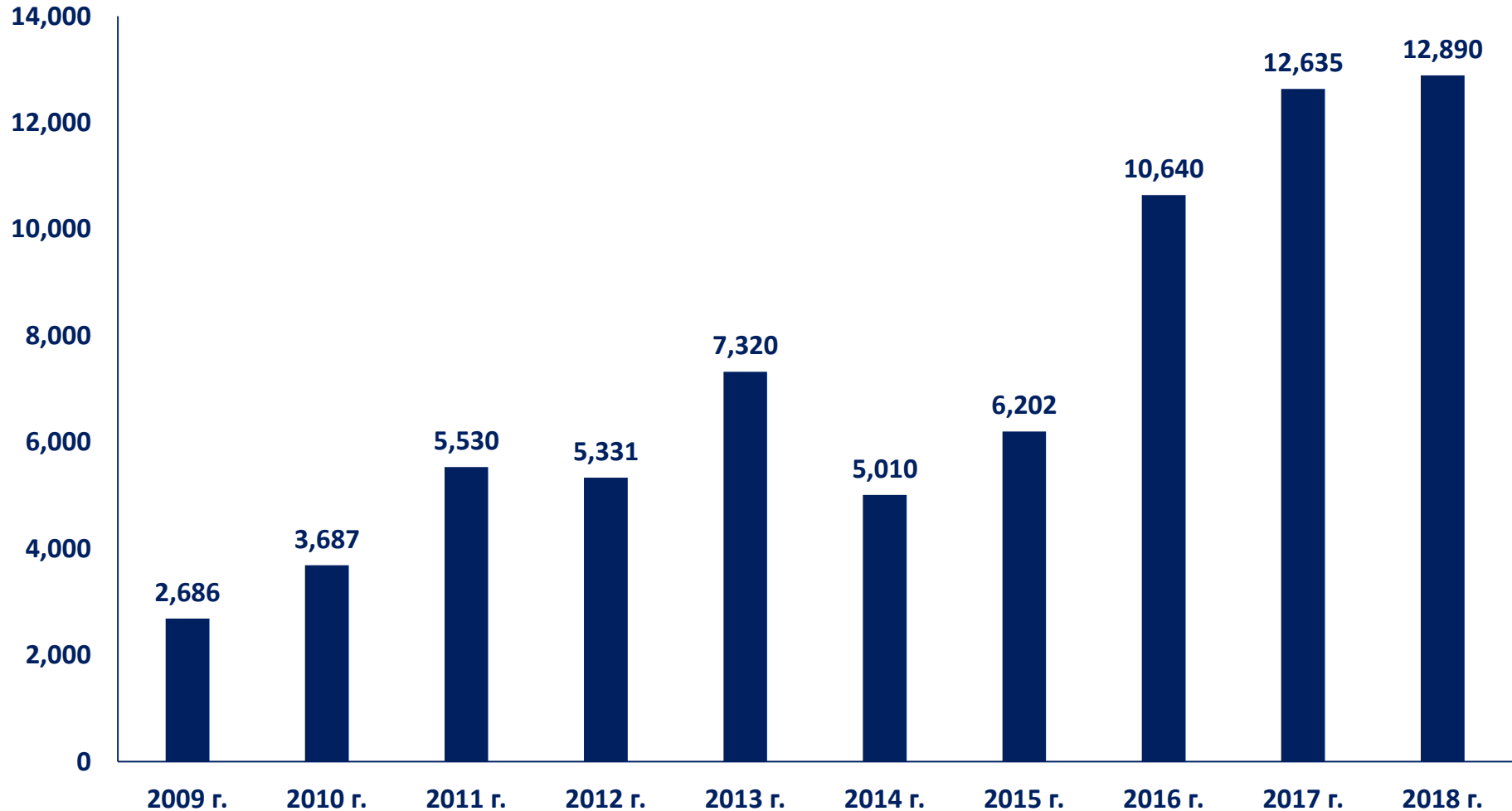

Номинирай своя
„ГЕРОЙ НА ДЕЦАТА“
на www.1june.nmd.bg

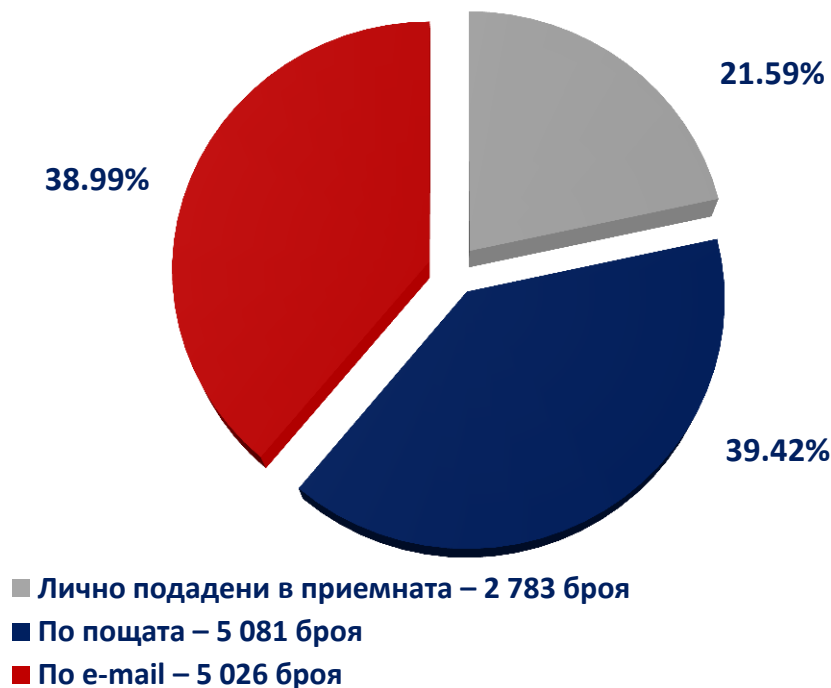
Годината в числа (1)

Жалби и сигнали през периода 2009-2018 г., брой

Годината в числа (2)

Жалби и сигнали през 2018 г., %

Жалби и сигнали по месеци през 2018 г. (брой)

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1 151	1 019	898	841	955	871	766	709	1 002	2 576	1 228	874

Годината в числа (3)

Жалби и сигнали по вид на нарушението през периода 2015-2018 г., брой

Разпределение по вид на нарушението	Брой жалби			
	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.
Права на децата	103	297	426	362
Права на хората с увреждания	94	291	314	395
Дискриминация	18	22	35	25
Защита на гражданите в изпълнителното производство	183	601	1 401	832
НПМ и основни права и свободи на човека	136	1 289	1 031	1 344
Право на образование	131	186	300	439
Право на здравеопазване	272	421	494	607
Право на чиста околна среда	112	190	213	330
Социални права	761	1 429	1 790	1 989
Права на потребителите	1 645	3 138	3 060	3 009
Право на добро административно обслужване	340	547	575	825
Право на собственост	889	1 169	1 228	1 296
Искане за сезиране на конституционния съд	269	69	43	119
Искане за промени в нормативната уредба	141	233	297	306
Искане за тълкувателно решение	24	18	12	13
Други нарушения	963	482	1 208	872
Липса на конкретно нарушение	121	258	208	127
Общо:	6 202	10 640	12 635	12 890

Годината в числа (4)

Финализирани жалби и сигнали според визирания в тях нарушител през периода 2015-2018 г., брой

Годината в числа (5)

Граждани, потърсили съдействие през периода 2015-2018 г.

Проверки, приети и консултирани граждани	Брой			
	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.
Приключени проверки по преписки на граждани	5 297	9 675	12 539	12 258
Приети и консултирани граждани в приемната на омбудсмана	3 925	5 583	6 682	6 935
Предоставени съвети, дадени консултации и направени справки по телефона	5 926	10 403	11 819	12 001
Приети граждани от омбудсмана	436	1 109	2 465	3 172
Приети граждани от заместник-омбудсман	Няма прием	267	1 124	1 824
Приети граждани от началника на кабинета	Няма прием	Няма прием	156	309
Приети граждани от главния секретар	Няма прием	Няма прием	123	393
Общо граждани, съдействие:	16 214	27 037	34 908	36 892

Приети граждани лично от омбудсмана през 2018 г.

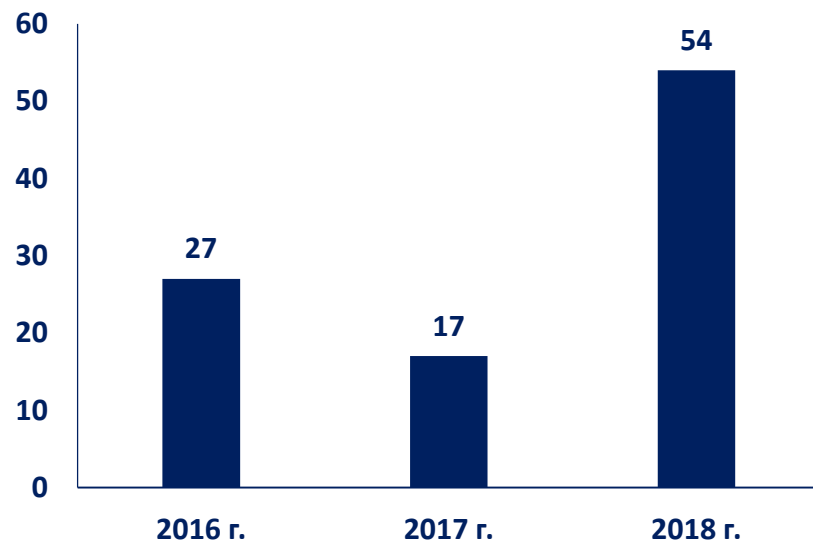

Годината в числа (6)

Постъпили жалби и сигнали по области през периода
2015-2018 г., брой и %

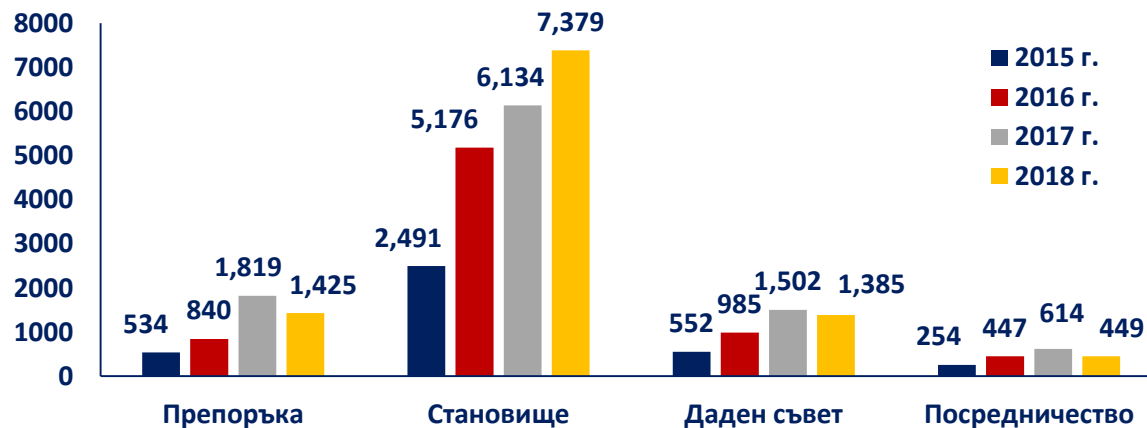
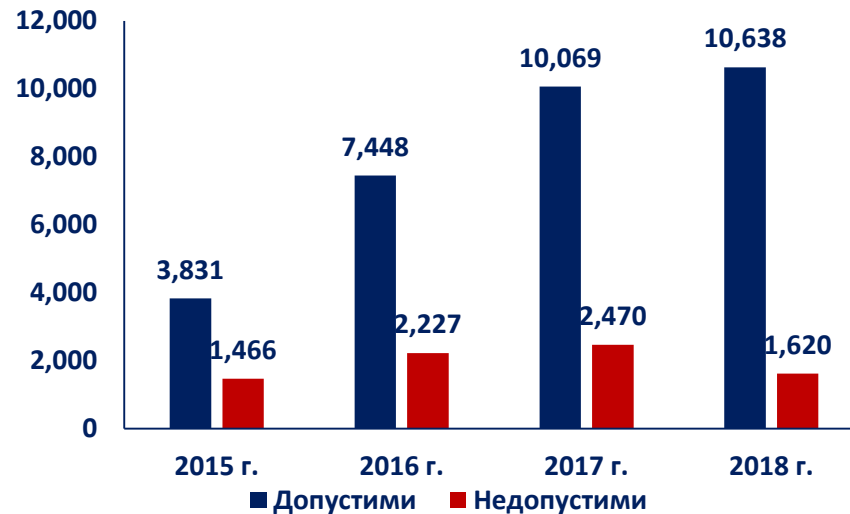
Област	2015 г.		2016 г.		2017 г.		2018 г.	
	Брой	%	Брой	%	Брой	%	Брой	%
Благоевград	168	2,71	243	2,28	311	2,46	290	2,25
Бургас	215	3,47	354	3,33	438	3,47	463	3,59
Варна	353	5,69	569	5,35	665	5,26	575	4,46
Велико Търново	151	2,43	261	2,45	323	2,56	312	2,42
Видин	65	1,05	112	1,05	111	0,88	167	1,30
Враца	146	2,35	279	2,62	350	2,77	299	2,32
Габрово	92	1,48	180	1,69	166	1,31	130	1,01
Добрич	68	1,10	167	1,60	177	1,40	160	1,24
Кърджали	47	0,76	53	0,50	83	0,66	62	0,48
Кюстендил	113	1,82	272	2,55	260	2,06	218	1,69
Ловеч	84	1,35	179	1,68	227	1,80	207	1,61
Монтана	71	1,14	210	1,97	209	1,65	176	1,37
Пазарджик	116	1,87	198	1,86	235	1,86	237	1,84
Перник	113	1,82	218	2,05	290	2,30	261	2,02
Плевен	188	3,03	322	3,03	406	3,21	316	2,45
Пловдив	336	5,42	654	6,15	797	6,31	570	4,42
Разград	45	0,73	71	0,67	96	0,76	73	0,57
Русе	132	2,13	279	2,62	273	2,16	182	1,41
Силистра	38	0,61	66	0,62	67	0,53	113	0,88
Сливен	117	1,89	189	1,78	171	1,35	201	1,56
Смолян	62	1,00	115	1,08	129	1,02	112	0,87
София-област	115	1,86	250	2,35	282	2,23	237	1,84
София-столица	2 131	34,36	3 521	33,09	3 718	29,43	3 109	24,12
Стара Загора	219	3,54	307	2,86	414	3,28	322	2,50
Търговище	55	0,89	90	0,85	121	0,96	112	0,87
Хасково	105	1,69	179	1,68	217	1,72	253	1,96
Шумен	48	0,77	126	1,18	161	1,27	267	2,07
Ямбол	85	1,37	139	1,31	172	1,36	118	0,91
Неизвестна	724	11,67	1 037	9,75	1 766	13,97	3 348	25,97
Общо:	6 202	100	10 640	100	12 635	100	12 890	100

Изнесени приемни дни през периода
2016-2018 г.

Годината в числа (7)

Резултати от проверките по жалби и сигнали през периода 2015-2018 г., брой

ГЛАВА ПЪРВА.

Омбудсманът в защита правата на гражданите

- Приемна на омбудсмана
- Права на хората с увреждания
- Права на децата
- Права на потребителите
- Социални права
- Право на образование
- Право на здравеопазване
- Право на собственост и икономическа свобода
- Право на здравословна и благоприятна околна среда
- Право на добро управление и добра администрация
- Право на защита в изпълнително производство
- Право на защита от дискриминация и език на омразата
- Национален превантивен механизъм

1. Приемна на Омбудсмана

И през 2018 г. тенденцията на висока посещаемост и честота на телефонните обаждания се затвърждава, което е показателно, че гражданите търсят преди всичко личен контакт с омбудсмана и неговия екип. От съществено значение е и прилаганият индивидуален подход към разрешаването на всеки отделен проблем. За изминалата година приетите и консултирани граждани са 6 935, а броят на телефонните обаждания е 12 001.

Приети граждани през 2018 г., брой

Приемен ден	Приети граждани	Брой подадени жалби и сигнали
Омбудсман, общо:	3 172	1 184
– Приети в институцията	482	117
– Приети по време на изнесени приемни и посещения в населени места	2 512	943
– Приети по време на мобилни приемни	178	124
Заместник-омбудсман	1 824	562
Началник на кабинета	309	87
Главен секретар	393	102
Общо приети:	5 698	1 935

Посещения в приемната за 2018 г. по месеци през 2018 г., брой

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
621	611	596	631	627	536	518	458	621	562	687	467

Обаждания в приемната за 2018 г. по месеци през 2018 г., брой

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1 097	997	1 019	974	982	943	1 068	1 034	881	1 101	1 073	832

Регистрирани жалби и сигнали за 2018 г. по месеци през 2018 г., брой

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1 151	1 019	898	841	955	871	766	709	1 002	2 576	1 228	874

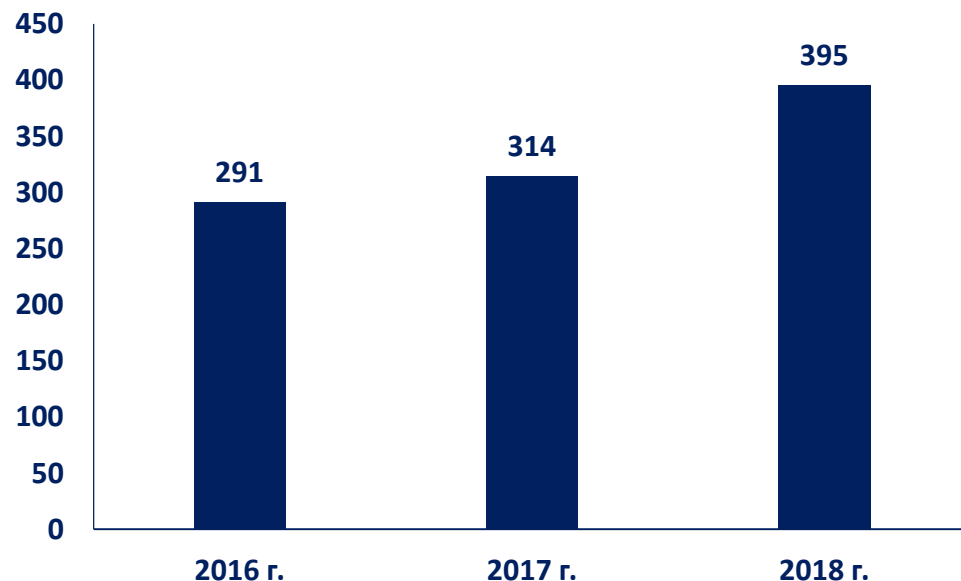
2. Права на хората с увреждания (1)

- Един от основните ангажименти, поети от омбудсмана пред гражданите на Република България, е защита правата на хората с увреждания

2018 г. е изключително бурна година за хората с увреждания в България, белязана от протестните действия на хората с увреждания, техните организации и семейства.

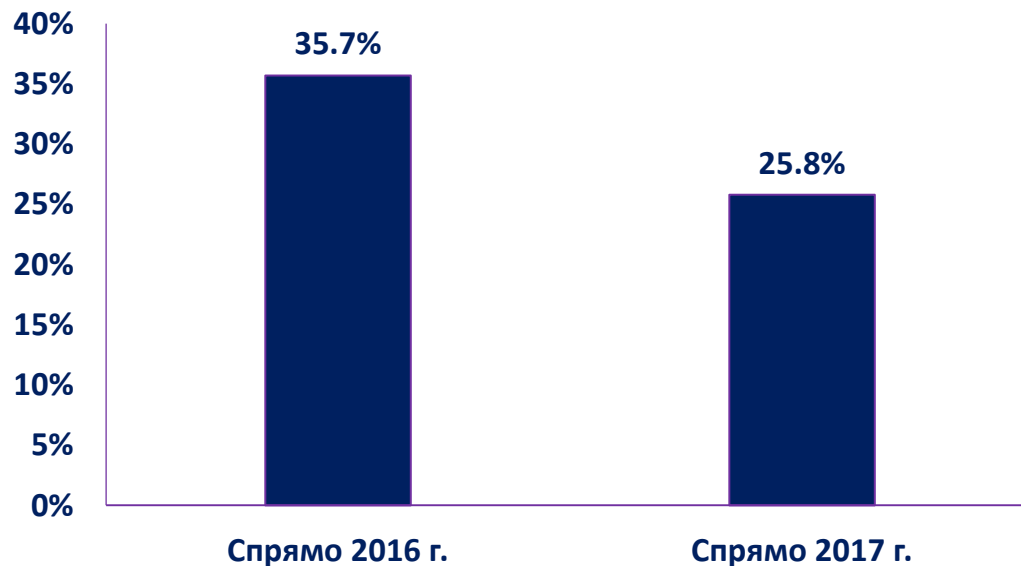
- Участие и първоначален доклад на България за изпълнение на Конвенцията за правата на хората с увреждания в Женева, септември 2018 г.
- Постигнати резултати от съвместните действия на омбудсмана и представителите на хората с увреждания – Закона за хората с увреждания и Закона за личната помощ

Постъпили и приключили жалби и сигнали, свързани с правата на хората с увреждания през периода 2016-2018 г., брой

2. Права на хората с увреждания (2)

Увеличение на постъпилите оплаквания по правата на хората с увреждания за 2018 г. спрямо 2016 и 2017 г., %

- През последните години е налице **сериозно увеличение на постъпилите оплаквания по правата на хората с увреждания**

2. Права на хората с увреждания (3)

Регистрирани жалби и сигнали по тип нарушение
относно правата на хората с увреждания за
периода 2016-2018 г., брой

➤ Проблемни области:

- Социални услуги – парични помощи и целева подкрепа за интеграция;
- помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия;
- достъпна среда;
- транспорт;
- административно обслужване;
- статистика и събиране на данни;
- образование;
- заетост;
- здравеопазване;
- действащият институт на запрещението.

Годината на омбудсмана в защита на правата на хората с увреждания

- Изработване с протестиращите майки на деца с увреждания на Закона за личната помощ и активно участие в Закона за хората с увреждания и Закона за социалните услуги
- Представяне пред Комитета за правата на хората с увреждания в Женева на актуалната ситуация с правата на хората с увреждания
- Действия срещу измененията в медицинската експертиза и експертизата на работоспособността
- Действия във връзка с проблемите по новото законодателство и откриване на гореща линия за хората с увреждания

Закон за хората с увреждания

Основните искания на протестиращите и на омбудсмана, включени в закона - в сила от 1 януари 2019 г.:

- Въвеждане на индивидуален подход;
- Задължителност на заключенията от индивидуалната оценка;
- Финансова подкрепа за всички хора с трайни увреждания;
- Обвързване на финансовата подкрепа с линията на бедност;
- Медицинските изделия по стандарт за качество и по нов механизъм;
- Осигурителен стаж за полагащите грижи за хора с увреждания;
- Здравноосигурителни права за грижещите се за хора с увреждания;
- Създаването на органите за координация и мониторинг по КПХУ;
- Подкрепа на заетостта на хората с увреждания и достъпната среда;
- Подобряване на действащия регистър за хората с увреждания.

Закон за личната помощ

С разработения от омбудсмана и майките на децата с увреждания Закон за личната помощ, в сила от 1 януари 2019 г., се постига:

- Устойчивост на финансирането;
- По-голяма предвидимост за включване в личната помощ;
- Подкрепа въз основа на индивидуална оценка на потребностите;
- Въвеждане на единни критерии за получаване на лична помощ;
- Гарантиране на гъвкавост на услугите;
- Овластяване на човека с увреждане да избира асистента;
- Въвеждане на ясни механизми за контрол.

Конвенция на ООН за правата на хората с увреждания

- **Представяне на първоначалния доклад по Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания в Женева, 3-4 септември 2018 г.**

Сред проблемите, открити от омбудсмана: достъпността на средата, трудностите с медицинските изделия, медицинската експертиза, достъпа до социални услуги и лични асистенти, заетост, института на запрещението, достъпа до правосъдие, наличието на множествена дискриминация спрямо хората с увреждания, отлагането на ратифицирането на Факултативния протокол към Конвенцията за правата на хората с увреждания и липсата на органи по координация и по мониторинг върху изпълнението на Конвенцията.

- **Представяне на актуалната ситуация с правата на хората с увреждания в България и исканията на протестиращите майки**
- **Заключителните наблюдения на Комитета по правата на хората с увреждания по доклада на България, публикувани на 21 септември 2018 г., съдържат списък с препоръки към държавата, в който са отразени и много от препоръките на омбудсмана през последните години.**

Медицинската експертиза и експертизата на работоспособността

- Подкрепа на исканията на протестиращите организации на хората с увреждания за включване на хората с увреждания в реформата на експертизата на работоспособността
- Становище срещу измененията в медицинската експертиза
- Участие в Националния съвет за тристранно сътрудничество на 17 юли 2018 г.

Законът за хората с увреждания в действие

Констатирани проблеми:

- Срокът за изплащането на финансовата подкрепа;
- Изискването за хората с увреждания със социална пенсия за инвалидност да подават заявления за отпускане на финансовата подкрепа;
- Липсата на достатъчно информация за отпускане на подкрепата;
- Изискването за подаване на документите по настоящия адрес;
- Разпределението на правоимащите за финансовата подкрепа и размера ѝ.

➤ Изпратени становища по проблемите

- С цел информиране на гражданите към омбудсмана е разкрита гореща телефонна линия, на която експерти на институцията дават разяснения по новоприетите закони

**над 4 000 обаждания
за 3 месеца**

Основни препоръки

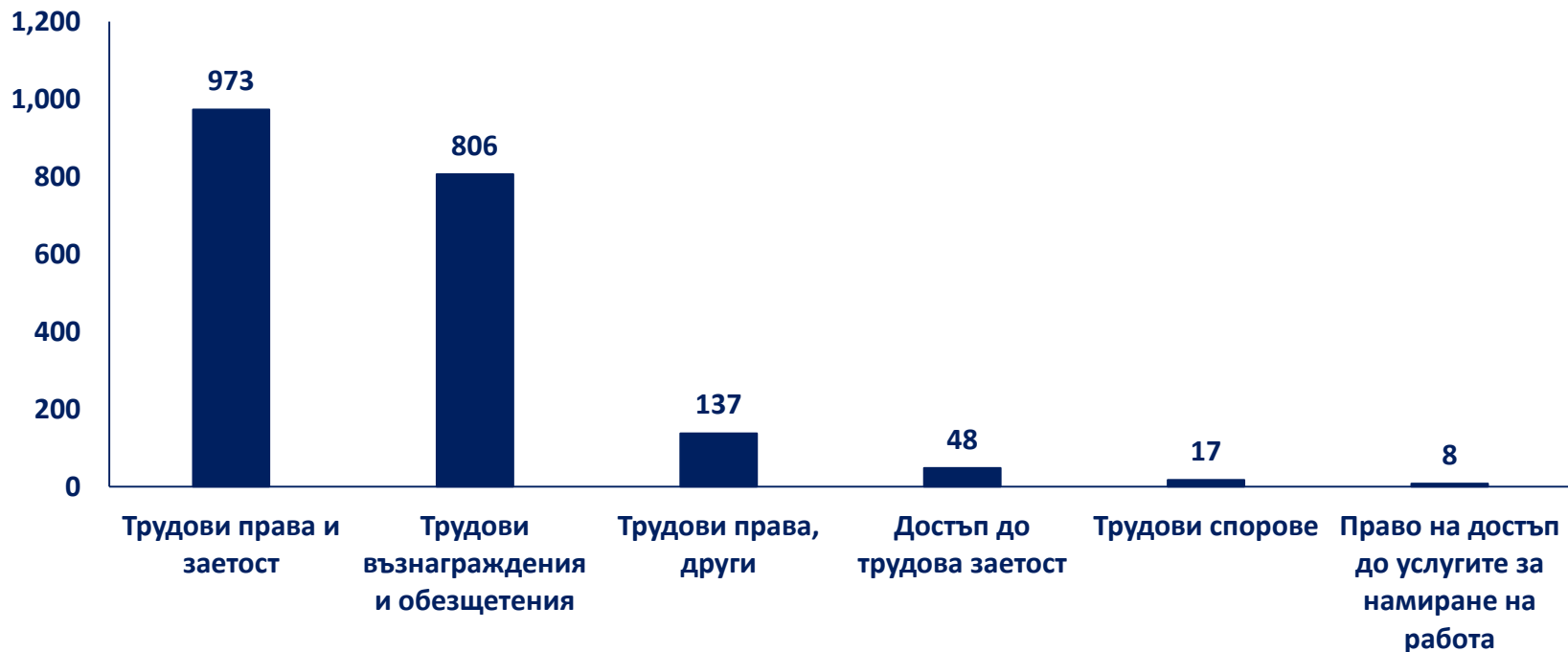
- Увеличение на размера на подкрепата за хората с увреждания.
- Прилагане на индивидуалния подход за финансовата подкрепа.
- Ускоряване на процеса по ратифициране на Факултативния протокол към КПХУ;
- Намаляване на административната тежест;
- Участие на хората с увреждания в реформата на медицинската експертиза и на експертизата на работоспособността;
- Внасяне на проекта на Закона за физическите лица и мерките за подкрепа в Народното събрание.
- Изпълнението на направените от Комитета за правата на хората с увреждания наблюдения и препоръки от 21 септември 2018 г.

5. Социални права (1)

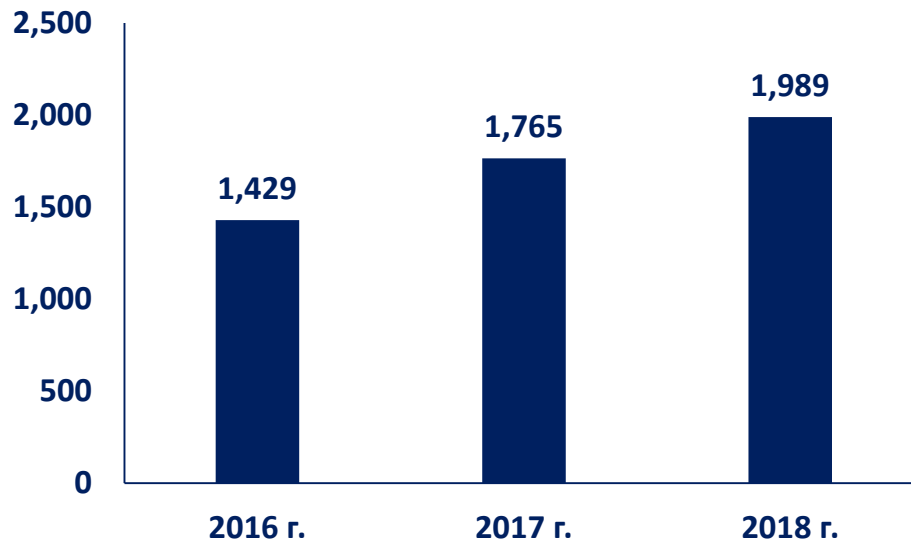
- През 2018 г. в защита на своите социални права гражданите търсят съдействие основно за изплащане на дължими трудови възнаграждения, оказване на социална подкрепа и получаване на финансови средства, намиране на работа
- Постъпват **1 989 броя жалби** и сигнали, през 2017 г. и 2018 г. има значително увеличение на броя на жалбите спрямо 2015 г. и 2016 г.

Постъпили жалби и сигнали за нарушени социални права за 2018 г., брой

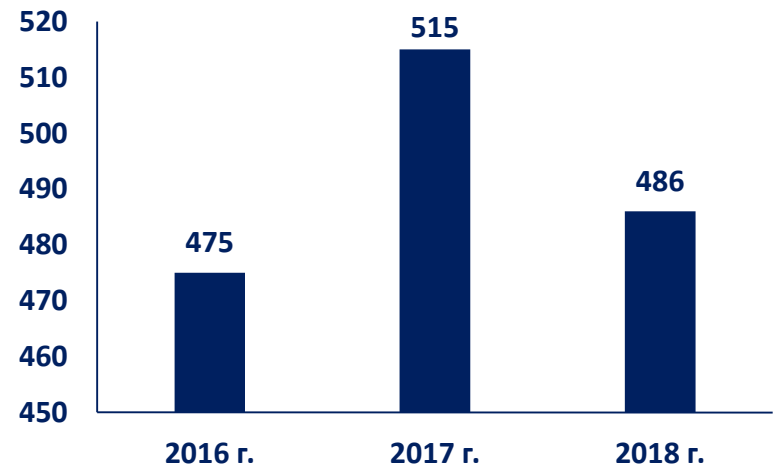

5. Социални права (2)

Постъпили жалби и сигнали, свързани със защита на социални права през периода 2016-2018 г., брой

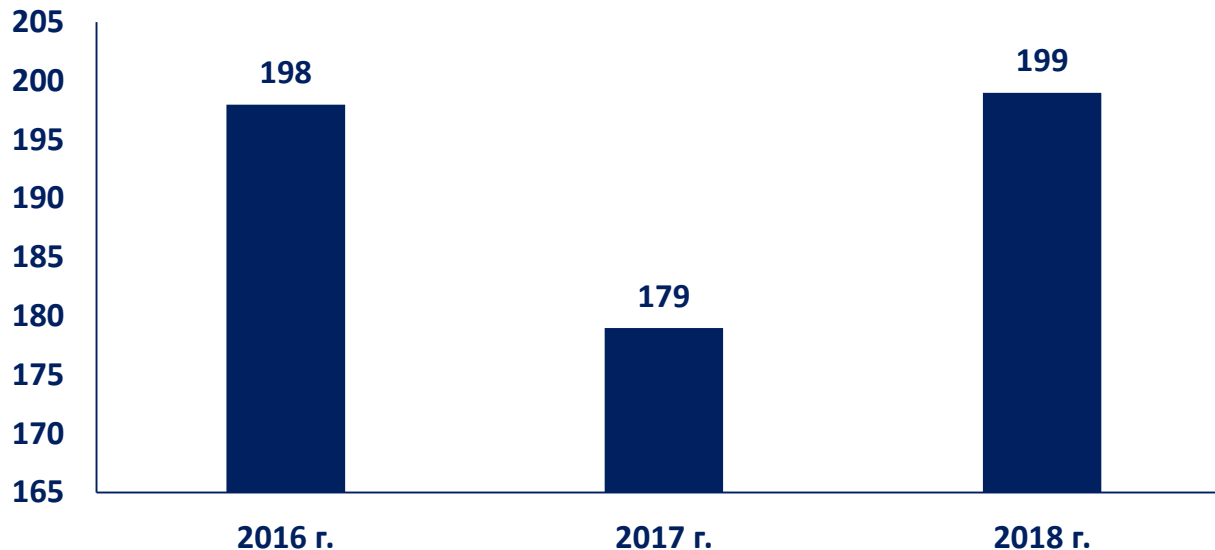

Постъпили жалби за право на пенсия през периода 2016-2018 г., брой

5. Социални права (3)

Постъпили жалби за социална подкрепа през периода 2016-2018 г., брой

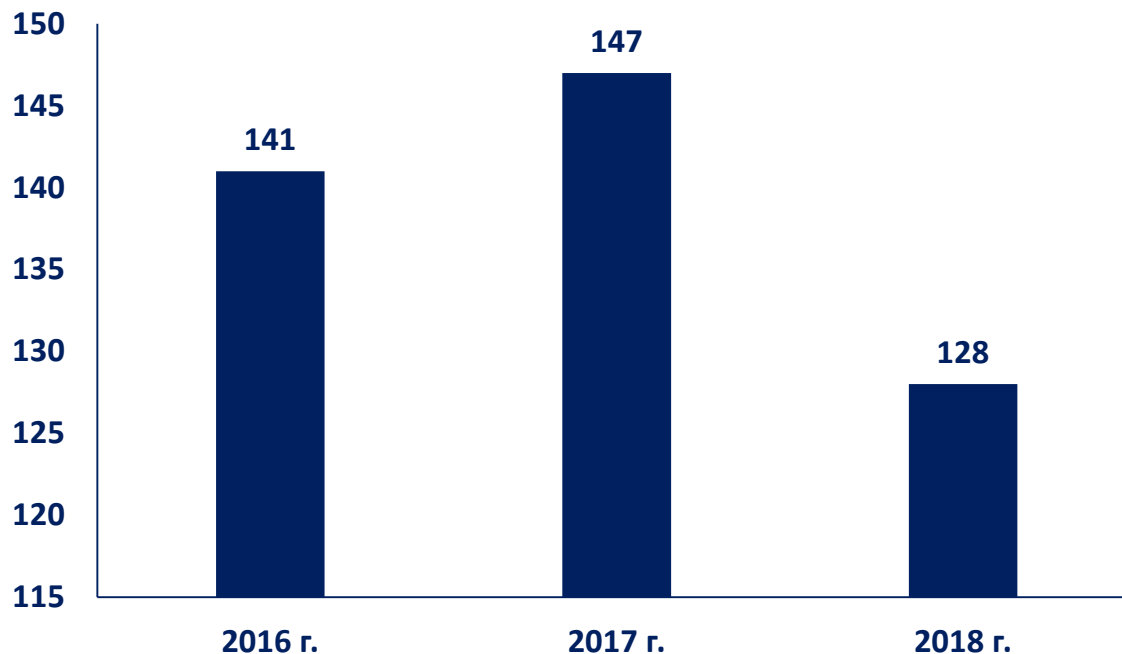

- След намесата и на омбудсмана, се изменя Закона за семейните помощи за деца, като се въвежда нов вид месечна помощ за децата с един починал родител. В резултат на промяната **5 600 деца могат да се възползват от новата социална помощ.**

5. Социални права (4)

- Право на помощ за жилище – гражданите търсят съдействие от омбудсмана по проблеми, свързани с картотекиране, настаняване, преместване или закупуване на общинско жилище. Други желаят подкрепа срещу принудително изземване на ползвано общинско жилище под наем
- Подадените жалби за защита на правото на помощ за жилище са **128 броя**

Постъпили жалби за помощ за жилище през периода 2016-2018 г., брой

Проблеми

Актуални проблеми:

- Законопроект за допълнение за **Кодекса за социално осигуряване**, приет на първо четене на 4 април 2019 г. , с който се **коригира формулата** за изчисление на пенсиите на българските граждани.
- Липсата на спогодба за социална сигурност между Република България и Либия

Основни проблеми:

- Неизплащане на трудови възнаграждения;
- Трудности за получаване на гарантирани вземания от ФГВРС;
- Липса на срокове за обмен на информация за осигурителни периоди на граждани между страните от ЕС;
- Липса на механизми за популяризиране на мерките и програмите за заетост;
- Липса на мотивация у работодателите да обявяват свободни работни места в дирекции „Бюро по труда“.

Резултати

- **Законодателни промени** (чл. 625 от Търговския закон), с които се предостави възможност на Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ да иска, при определени условия, откриване на производство по несъстоятелност на некоректни работодатели;
- От 31.03.2018 г. до 31.12.2018 г. е открито **производство по несъстоятелност за 44 предприятия, оцетените работници и служители са над 1583 човека**
- **Близо 6000 работници/служители** са подали заявления за отпускане на гарантирани вземания от Фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите“ при несъстоятелност на работодателите . **4000 човека от тях са получили близо 8 000 000 лв.**
- **Законодателни промени, имащи отношение към ранното пенсиониране на миньорите** (чл. 69б, ал. 4 от Кодекса за социално осигуряване, изменена със Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2018 г.);
- Участие в изготвянето на законодателни промени, които се отнасят към условията за получаване на наследствена и персонална пенсия от деца, останали без един или двамата си родители. В резултат на промяната **5 600 деца могат да се възползват от новата социална помощ.**

Трудови парва и заетост

Оплаквания:

- Неизплатени трудови възнаграждения,
- Лоши условия на труд,
- Ниски работни заплати,
- Неспазване на работното време и др.

Препоръки:

- Промяна в Кодекса за социално осигуряване относно критериите за лицата, имащи право на парично обезщетение за безработица, в частта „ако не са придобили право на „пенсия за старост в друга държава“.
- Спешни действия за защита интересите на българските граждани, придобили пенсионни и осигурителни права в държави-членки на ЕС.
- Задължаване на работодателите при неплатежоспособност, преди процедура по несъстоятелност, да изплащат дължимите трудови възнаграждения на работниците си;
- Установяване на срок за изплащане от работодателя на обезщетенията, свързани с прекратено трудово правоотношение.

Социално осигуряване и обезщетения

Проблеми:

- Признаване на осигурителни парва на работници/служители за периоди, които не са осигуряване от техните работодатели;
- Откази за отпускани обезщетения за безработица;
- Лишаване от социални права, поради непредставяне на документи от работодателя;
- Забавяне на парични обезщетения за бременност и раждане, отглеждане на малко дете и безработица на граждани, работили в страни от ЕС.

Препоръки:

- Мерки и контрол срещу работодатели, неизпълнили задължението си за внасяне на осигурителни вноски;
- Ускоряване на процедурата за изплащане на парично обезщетение за безработица на хора, работили в чужбина;
- Възможност на гражданите да получават своевременно информация за причината, свързана със забавянето при изплащане на обезщетения

Право на пенсии

Проблеми:

- Формулата за изчисляване размера на пенсиите след 1 януари 2019 г.;
- Нисък размер на пенсиите;
- Таван на пенсиите;
- Коледни/ великденски надбавки;
- Забавен обмен на осигурителните периоди между страните от ЕС и най-вече с Република Гърция.

Препоръки:

- Осъвременяване на пенсиите;
- Отмяна на §6, ал. 1 от Преходните и Заключителните разпоредби на КСО;
- Преизчисляване на всички пенсии;
- Изплащане на коледни и великденски надбавки за всички пенсионери;
- Приемане на Закон за възрастните хора.

Право на пенсии

Проблеми:

- Формулата за изчисляване размера на пенсиите след 1 януари 2019 г.;
- Нисък размер на пенсиите;
- Таван на пенсиите;
- Коледни/ великденски надбавки;
- Забавен обмен на осигурителните периоди между страните от ЕС и най-вече с Република Гърция.

Инициативи:

- Среща с миньори от Бобов дол в МС за отнетата им възможност за ранно пенсиониране;
- Национална кампания „Великден за всеки – дари празник на баба и дядо“, организирана под патронажа на Омбудсмана в подкрепа на възрастните хора ;
- Подкрепа на петицията на организации на възрастни хора за отпадане на §6 от КСО и размера на пенсиите.

Препоръки:

- Осъвременяване на пенсиите;
- Отмяна на §6, ал. 1 от Преходните и Заключителните разпоредби на КСО;
- Преизчисляване на всички пенсии;
- Изплащане на коледни и великденски надбавки за всички пенсионери;
- Приемане на Закон за възрастните хора.

Подкрепа за жилище

Проблеми:

- Общините не разполагат с достатъчен жилищен фонд за задоволяване потребностите на гражданите;
- Жилищата от Фонд „Резервен“ към общините не покриват нормалните условия за настаняване.

Препоръки:

- Подпомагане на общините за увеличаване на жилищния фонд;
- Предоставяне на целеви средства по места за привеждане на общинските жилища в състояние, годно за обитаване;
- Намаляване на административната тежест за гражданите чрез преразглеждане на наредбите на общинските съвети за картотекиране и настаняване на нуждаещи се.

ГЛАВА ТРЕТА. Наблюдение на изпълнението на международните актове

- Европейска конвенция за защита на правата на човека и основните свободи;
- Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания;
- Конвенцията на ООН за правата на децата.

Конвенция на ООН за правата на хората с увреждания (1)

- През 2018 г. в отговор на сериозен обществен натиск и протести изпълнителната власт предприе действия по реформиране на социалните политики за хората с увреждания в съответствие с принципите, заложиени в КПХУ
 - В резултат са приети два нови закона по правата на хората с увреждания – Закон за хората с увреждания и Закон за личната помощ.
- Омбудсманът подкрепя както справедливите искания на протестиращите, така и съдейства за изработване на текстовете с цел постигане на съответствие с изискванията на КПХУ
- Представяне на първоначалния доклад по Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания в Женева, 3-4 септември 2018 г.
 - Сред проблемите, открити от омбудсмана: достъпността на средата, трудностите с помощните средства и медицинските изделия, медицинската експертиза и експертизата на работоспособността, достъпа до социални услуги и лични асистенти, трудовата заетост, института на запрещението, достъпа до правосъдие, липсата на специфична подкрепа за жени с увреждания, изолацията при децата с тежки увреждания, наличието на множествена дискриминация спрямо хората с увреждания, отлагането на ратифицирането на Факултативния протокол към Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания и липсата на механизми, които да бъдат натоварени да изпълняват функциите на органи по координация, контактна точка и по мониторинг върху изпълнението на Конвенцията.

Конвенция на ООН за правата на хората с увреждания (2)

Заклучителните наблюдения на Комитета на ООН по правата на хората с увреждания относно първоначалния доклад на България, публикувани на 21 септември 2018 г., съдържат списък с препоръки към държавата, в който са отразени и много от препоръките на омбудсмана, отправяни в годишните доклади през последните години.

Основни препоръки:

- Да се преведат на български език и да се разгласят широко препоръките на Комитета по правата на хората с увреждания по първоначалния доклад на България по КПХУ;
- Да се набележат конкретни мерки за изпълнение на препоръките от отговорните институции;
- Да се предприемат действия по ратифицирането на Факултативния протокол към КПХУ, който ще предостави възможност на хората с увреждания директно да се обръщат с жалби до Комитета на ООН за правата на хората с увреждания за защита при нарушения на правата им;
- Да се определи съставът и да се създадат условия за функционирането на Съвета за наблюдение;
- Да се регламентират нормативно функциите, организацията и дейността на държавната агенция за хората с увреждания като орган за координация или контактна точка по политиките за хората с увреждания, съгласно чл. 33, пар. 1 от КПХУ.

Сътрудничество с гражданското общество и академичната общност (1)

Официалният старт на третото издание на кампанията „Великден за всеки“, даден на 7 март 2018 г.

С благословието на Негово Светейшество Българския патриарх и Софийски митрополит Неофит на 17.12.2018 г. стартира новият проект на омбудсмана – **социална кухня**

Омбудсманът Мая Манолова, Конфедерацията на независимите синдикати в България и Конфедерацията на труда „Подкрепа“ на 19 януари 2018 г. организират пресконференция, на която обявяват съвместни действия за защита на трудовите права на гражданите

Сътрудничество с гражданското общество и академичната общност (2)

Омбудсманът и Националното сдружение на местните обществени посредници в Република България на 23 април 2018 г. внасят в деловодството на НС проект за промени в Закона за местното самоуправление и местната администрация, регламентиращ избора и правомощията на обществените посредници в българските общини

Една от най-активните кампании през 2018 г. е по инициатива на Техническо училище за електронни системи, които се обръщат към омбудсмана с призив да се включи в подкрепа на запазването на 30-годишния модел на училището. Родители на ученици от ТУЕС, Асоциацията на завършилите училището, Техническият университет в София, всички те се обединяват в защита на това уникално училище, което подготвя специалисти за авангардните технологии и стратегически направления

Сътрудничество с гражданското общество и академичната общност (3)

➤ Омбудсманът реализира:

- Експертна конференция „Бъдеще в добро здраве за Европа: Здравословно хранене при децата“ в рамките на българското председателство на Съвета на Европейския съюз, февруари 2018 г.
- Форум за здравословното детско хранене съвместно с Националния браншови съюз на хлебарите и сладкарите, хранителния бранш, Министерството на здравеопазването и Министерството на образованието и науката, февруари 2018 г.

- Обществена дискусия по проблемите в здравеопазването, май 2018 г.
- На 12 юни 2018 г. Сдружението за правна помощ на потребителите и омбудсманът организират съвместно обсъждане на новите продуктови такси (екотакси) при внос на моторни превозни средства

Сътрудничество с гражданското общество и академичната общност (4)

Съвместно с Фондацията „Български институт за правни инициативи“ на 27.03.2018 г. на форум в Представителството на ЕК омбудсманът представя концепция на законопроект за личния фалит

Форум „Състояние на ромската образователна интеграция: От иновативния модел в час до иновативното училище“, организиран от Центъра за междуетнически диалог и толерантност „Амалипе“ и Националната мрежа за децата под патронажа на Посланическата група за ромско включване

Мая Манолова посещава на 14 август 2018 г. социалната чайна на гр. Варна по покана на Младежкия съвет към Фондация „Лумос“

Сътрудничество с гражданското общество и академичната общност (5)

➤ Взаимодействия с академичната общност

На 2.03.2018 г. заместник-омбудсманът посреща в институцията група студенти по право и публична администрация от университета в Гронинген, Холандия

Лекция на омбудсмана пред студенти на тема: „Ролята на омбудсмана за защита на икономическите права на гражданите в условията на пазарна икономика“, април 2018 г., УНСС

Омбудсманът участва в полско-българската научна конференция „Права на детето в исторически и съвременен контекст“, май 2018 г., СУ

Сътрудничество с гражданското общество и академичната общност (6)

Меморандум обединява четири институции за развитие на инициативата „Академия Анतिकорупция“, подписан от омбудсмана Мая Манолова, ректора на УНСС проф. д.ик.н. Стати Статев, председателя на Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество Пламен Георгиев и председателя на Комисията за борба с корупцията, конфликт на интереси и парламентарна етика на НС Борис Ячев, ноември 2018 г.

Календар на 2018 г. (1)

Януари

8 януари – омбудсманът се среща с миньори от Бобов дол, министър-председателя Бойко Борисов, финансовия министър Владислав Горанов, социалния министър Бисер Петков и управителя на НОИ Ивайло Иванов

15 януари – омбудсманът и фондация „Асоциация Анимус“ организират в партньорство кръгла маса на тема: „Трудова експлоатация vs Трудови права в България – законодателна рамка и предизвикателства“

15 януари – омбудсманът изпраща становище до председателя на Комисията за енергийно и водно регулиране Иван Иванов във връзка с предстоящо увеличение на цената на водата в област Добрич.

Календар на 2018 г. (2)

24 януари – омбудсманът подкрепя създаването на „Център за пациента“ към Университетската специализирана болница по онкология

Февруари

16 февруари – промени в законодателството, с които задължителната сега детска градина за 5- и 6-годишните да бъде и безплатна

19 февруари – омбудсманът организира обществена дискусия под наслов „Социално-икономическа защита на деца с един или с двама починали родители“

Календар на 2018 г. (3)

21 февруари – спешни мерки за спасяване на Университетската многопрофилна болница за активно лечение „Проф. д-р Стоян Киркович“ АД в Стара Загора поиска Мая Манолова след среща с работещите

Март

7 март – официален старт на третото издание на кампанията: „Великден за всеки“

19 март – омбудсманът сезира Конституционния съд с искане за обявяване на противоконституционност на разпоредба от Закона за енергетиката, която не дава възможност на гражданите да обжалват в съда решенията на КЕВР за пределните цени за доставка на топло- и електрическа енергия, природен газ и вода

Календар на 2018 г. (4)

Представяне на концепция на законопроект за личния фалит на форум в Представителството на ЕК, организиран съвместно с фондация „Български институт за правни инициативи“

Април

2 април – омбудсманът заедно с представители на Обществения съвет на Технологично училище „Електронни системи“ към Технически университет, гр. София, и представител на университета се срещат с председателя на Комисията по образование и наука към 44-тото НС Милена Димитрова

Календар на 2018 г. (5)

15 април – В клуб „Перото“ в НДК, омбудсманът подкрепя подписката на Национална гражданска инициатива 7000 за промяна на статуквото чрез внасяне в НС на проектозакон за физическите лица и мерките за подкрепа

17 април – среща с 200 шивачки, оставени без заплати от работодателя си „Тренд фешън текстил“ ЕООД

Май

9 май – омбудсманът се ангажира с казуса на повече от 200 работници от шивашката фирма „Тренд фешън текстил“ ЕООД, които от март не са получавали трудовите си възнаграждения, защото дружеството е изпаднало в несъстоятелност

Календар на 2018 г. (6)

11 май – омбудсманът посещава община Сатовча, където на място се среща с кмета д-р Арбен Мименов и повече от 200 жители, които я сезират за проблеми, свързани с облекчаване режима за добив на скално-облицовъчни материали в района

15 май – омбудсманът свиква обществена дискусия на тема: „Насилието над деца: правни аспекти на превенцията, разпознаването, докладването, отговора и интервенциите от страна на институциите в България“

22 май – Мая Манолова се среща с местните производители на маслодайна роза, които сигнализират за ниската цена за изкупуване на продукцията им. Омбудсманът сезира Комисията за защита на конкуренцията по подозрение за наличие на картелно споразумение в отрасъла на розопроизводството, което по думите ѝ убива конкуренцията и сваля цените

Календар на 2018 г. (7)

23 май – „Има повече средства и още повече проблеми.“ Така омбудсманът очертава в заключение ситуацията в здравната система след обществената дискусия, свикана от нея по проблемите на здравеопазването.

Юни

1 юни – „30 млн. лева са необходими на държавата, за да заплати таксата на 5- и 6-годишните в задължителната форма на предучилищно обучение в детските градини“, казва омбудсманът при старта на националната кампанията: „Без такса в детските градини“.

6 юни – омбудсманът провежда работна среща с родителите на деца/лица с увреждания, които протестират от пет дни пред НС срещу липсата на адекватна подкрепа за хората с тежки увреждания и техните семейства

Календар на 2018 г. (8)

11 юни –при посещението в рудника за добив на въглища „Бобов дол“ заедно с експерти от Министерството на труда и социалната политика, Националния осигурителен институт и Агенцията по заетостта, омбудсманът решава да изпрати писмо до председателя на НС и до ръководствата на всички парламентарни групи с молба за среща, на която заедно със съкратените миньори да потърси решение на проблема с тяхното пенсиониране

12 юни – омбудсманът и Сдружението за правна помощ на потребителите организират съвместно обсъждане на новите продуктови такси (екотакси) при внос на моторни превозни средства. Тя ще изпрати препоръка до министъра на околната среда и водите Нено Димов, в която ще настоява за публичност и прозрачност как се харчат събраните средства от т. нар. екотакси

Календар на 2018 г. (9)

29 юни – Омбудсманът депозира в НС проект на Закон за личната помощ, в който са отразени направените предложения след публичното обсъждане в институцията на обществения защитник

Юли

4 юли – омбудсманът сезира Върховната административна прокуратура срещу решенията на Комисията за водно и енергийно регулиране за поскъпване цените на тока и парното от 1.07.2018 г.

Календар на 2018 г. (10)

4 юли – Омбудсманът участва в заседание на парламентарната комисия по труда, социалната и демографската политика в НС, на което се обсъжда законопроект за изменение и допълнение на Закона за интеграция на хората с увреждания, внесен от депутата Светлана Ангелова и група народни представители.

6 юли – общественият защитник се среща в институцията с хора с увреждания, които протестират пред НС срещу подготовения от екипа ѝ и майките на деца с увреждания проект на Закон за личната помощ и застана зад трите закона за хората с увреждания

16 юли – Манолова посещава ямболското село Шарково, където се среща с животновъдите, чиито стада от овце и кози са евтаназирани заради африканската чума по дребните преживни животни. Тя констатира, че са нарушени основни права на стопаните, тъй като те не са получили адекватна и навременна информация от властите защо се избиват техните животни и какво точно ще бъде обезщетението за тях

Календар на 2018 г. (11)

17 юли – Посещението на омбудсмана в Дневния център за възрастни с увреждания в гр. Пазарджик, където е по покана на Българската асоциация за лица с интелектуални затруднения

30 юли – омбудсманът провежда работна среща в институцията относно проблеми, свързани със зачитането на стажа на преподавателите от българските училища в чужбина като учителски, организирана съвместно с Асоциацията на българските училища в чужбина и Синдиката на българските учители

Календар на 2018 г. (12)

Август

7 август – омбудсманът заявява на брифинг веднага след срещата в Министерския съвет на майките на деца с увреждания, национално представителните организации на хората с увреждания, вицепремиера Томислав Дончев и министъра на труда и социалната политика Бисер Петков: *„Компромис няма да има, трите закона за хората с увреждания трябва да се гледат в пакет в парламента.“*

8 август – омбудсманът се среща в Димитровград с протестиращи срещу застрояването в парк „Никола Вапцаров“

10 август – Обсъждане на проекта на Закон за хората с увреждания

Календар на 2018 г. (13)

Септември

7 септември – Министерството на здравеопазването разработва план за стабилизиране на тежкото финансово състояние на Многопрофилната болница за активно лечение „Христо Ботев“ в гр. Враца. Това стана ясно по време на среща между омбудсмана, здравния министър Кирил Ананиев и заместник-министъра Жени Начева

19 септември – омбудсманът присъства на протеста на гражданите от Своге. Инициативен комитет за Своге сезират с жалба Манолова, в която настояват за пълен ремонт на пътя, където на 25 август 2018 г. загиват 17 души

25 септември – организирана от омбудсмана обществена дискусия по проблеми на гражданите при формирането на сметки за вода

Календар на 2018 г. (14)

25 септември – „КЕВР дължи детайлно и обосновано обяснение за процента увеличение на цената на природния газ, при това трябва да го направи публично и прозрачно, каквото е изискването на закона.“ – заявява при участието си в откритото заседание на Комисията за енергийно и водно регулиране, на което се обсъжда повишението на цена на природния газ

26 септември – „Защо при една и съща цена на природния газ през 2015 г. и сега имаме над 20% увеличение на цената на парното“, това попита омбудсманът председателя на КЕВР Иван Иванов на откритото заседание за поредното повишение на цените на парното и топлата вода.

27 септември – участие в кръглата маса: „Дискриминационни практики спрямо възрастните хора в България“, която се провежда в Юнашкия салон във Варна

Календар на 2018 г. (15)

Октомври

3 октомври – Посещение на омбудсмана на Центъра за хемодиализа във Видин, след като е алармирана по телефона, че един човек е починал, а друг е в кома

9 октомври – омбудсманът, властта и протестиращите майки договарят общ план за действие по законите за хората с увреждания в МТСП, подписан между изпълнителната власт в лицето на министъра на финансите Владислав Горанов и министъра на труда и социалната политика Бисер Петков, омбудсмана, родителите на деца с увреждания и национално представителните организации на хората с увреждания, който трябва да гарантира, че реформата в социалната система за хората с увреждания наистина ще започне

12 октомври – второ четене Закона за семейни помощи за деца

Календар на 2018 г. (16)

15 октомври – Омбудсманът организира среща в институцията на обществения защитник с бивши служители на авиокомпания „Ер Виа“, които я сезират за неизплатените си с месеци трудови възнаграждения и обезщетения

22 октомври – омбудсманът настоява за конкретни мерки и ясни ангажименти за пътя край Своге на работна среща в институцията между протестиращите граждани от инициативния комитет в гр. Своге и отговорните органи и институции

26 октомври – първо четене в пленарната зала двата законопроекта – за хората с увреждания и за личната помощ

Гласуване - резултати		26.10.2018 г. 11:29:28	
Гласове	174	Регистр.	127
За	174	Кворум	64
Против	0		
Възд.	0		
Предложението е прието			00:00:59

Гласуване - резултати		26.10.2018 г. 12:21:10	
Гласове	129	Регистр.	127
За	129	Кворум	64
Против	0		
Възд.	0		
Предложението е прието			00:00:53

Календар на 2018 г. (17)

Ноември

6 ноември – омбудсманът организира първа приемна във влака София – Варна, където в първи вагон, втора класа, купе №2 приема граждани

12 ноември – Агенция „Пътна инфраструктура“ поема ангажимент да постави мантинела на злополучния завой на пътя край Своге, на който на 25 август тази година загиват и пострадват десетки хора

26 ноември – провежда се дискусия: „За или против машинното и дистанционното електронно гласуване“, организирана от политическа партия „Движение България на гражданите“

8 ноември – публичното обсъждане на промените в Кодекса за застраховането, внесени като предложение между първо и второ четене в комисията по бюджет и финанси

Календар на 2018 г. (18)

28 ноември – омбудсманът и експерти от институцията в поредната приемна във влак – практика, която за пръв път се въвежда от Мая Манолова

29 ноември – омбудсманът се среща в гр. Димитровград с 29-годишната Мария Иванова, на която съдейства за осигуряването на електрическа инвалидна количка

Декември

6 декември – брифинг в НС минути след приемането на второ четене на Закона за личната помощ, изготвен от екипа на омбудсмана и майките на децата с увреждания

Календар на 2018 г. (19)

17 декември – заседание на КЕВР, на което се обсъжда докладът за поисканото изменение на одобрените цени за ВиК услугите от 1 януари 2019 г.

19 декември – омбудсманът се среща с работещите в родилното отделение на Многопрофилната болница за активно лечение „Христо Ботев“ в гр. Враца

Благодарствени писма

"Добрината
е не това, което
възнамеряваме,
а това, което
наистина правим
за другите..."

От все сърце
Благодаря!

Уважаема Г-но Манолова!
На Вас и Вашият екип изказвам
моята признателност за помощта,
която ми оказахте! Благодарения на
Вашията намеса се сложи край
на ходенето ми по лътият цвят 5 мес.
и 8 дни!!!
Бъдете живи и здрави!
С голяма уважение: Дарелена
Телева

До
Омбудсман
на Република България
г-на Мая Манолова

БЛАГОДАРСТВЕНО ПИСМО

от Милия Костадинова Йорданова
инициатива във "Влада" - София
ул. Крайница № 3.

УМНОГОУВАЖАЕМА Г-НО МАНолоВА

ИЗКАЗВАМ СВОЯТА
БЛАГОДАРНОСТ ЗА ВАШЕТО СО-
ДЕЙСТВИЕ ПРИ РАЗРЕШАВАНЕ
ПРОБЛЕМА МИ СЪС "СОФИЙСКА
ВОДА" АД - София.

Бъдете живи и здрави
ВИ Е и ВАШЕТО СЕМЕЙСТВО
и ВИ ЖЕЛАЯ МНОГО
ЛИЧНИ УСПЕХИ.

02.10.2018г
София

С уважение: Мил
М. Йорданова

Искрени благодарности! Успех и респект! Продължавайте да чувате гласът на хората, защото удовлетворението от това да знаеш, че някой иска да подобри живота на хората в страната, е успех за добре свършена работа!

С уважение,
Таня Тодорова

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ОМБУДСМАН,

Във връзка с моите жалби към КЗП и КФН и Районна прокуратура - Шумен, искрено и сърдечно Ви БЛАГОДАРЯ за изпратеното от Вас писмо с изх. № 8122/9.10.18 г. - отговор с конкретно становище и действия, които сте предприели към институциите, които засяга моя казус.

Пожелавам Ви, да бъдете все така отговорна и справедливо-изпълнителна по случаи, (според Вашите правомощия), които нарушават правата на гражданите на РБ.

Бъдете здрава и силна!

С уважение,
Явор Костадинов

ПРИОРИТЕТИ И СЪБИТИЯ ЗА 2019 г.

- 1. Предприемане на мерки за гарантиране правата на гражданите като потребители в отношенията им с банки и монополи в съответствие с европейското законодателство;**
- 2. Законодателно разрешаване на проблемите в случаите на свръхзадлъжнялост на гражданите;**
- 3. Прецизиране на законодателството за съвременна реакция при принудително изпълнение;**
- 4. Защита на правата на децата в конфликт със закона и на децата в родителски конфликти.**

Как да се свържа с националния омбудсман?

Адрес: гр. София 1202, ул. Георг Вашингтон №22

Тел.: 02/81-06-955;

02/980-95-10;

факс: 02/81-06-963

ел. поща: priemna@ombudsman.bg

www.ombudsman.bg